

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 37/2012

Μεταξύ:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ «ΕΡΝΣΤ ΚΑΙ ΓΙΑΓΚ Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε. ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ FIRST ELEMENTS EUROCONSULTANTS LTD»

Αιτούντων

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτούντες:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ «ΕΡΝΣΤ ΚΑΙ ΓΙΑΓΚ Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε.
ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
FIRST ELEMENTS EUROCONSULTANTS LTD»

Αντιπροσωπεύθηκε από τον:

1. Αχιλλέα Αιμιλιανίδη, Δικηγόρο

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Ρένα Παπαέτη-Χατζηκώστα, Δικηγόρο της Δημοκρατίας
2. Πατρίνα Ταραμίδου, Μέλος Επιτροπής Αξιολόγησης
3. Χαρά Κυριάκου, Μέλος Επιτροπής Αξιολόγησης

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 30 Οκτωβρίου, 2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Με την παρούσα Προσφυγή η Κοινοπραξία «ΕΡΝΣΤ ΚΑΙ ΓΙΑΓΚ Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε. ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ FIRST ELEMENTS EUROCONSULTANTS LTD» (στο εξής οι Αιτητές) στρέφεται εναντίον απόφασης του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (στο εξής Αναθέτουσα Αρχή) να απορρίψει την προσφορά της κατά το στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης στο Διαγωνισμό με αρ. ΤΔΔΠ 2011/008 και αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών Συμβούλου για τη Μελέτη «Δράσεις Αναδιοργάνωσης Τμήματος Εργασίας».

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Η Αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε τον ως άνω Διαγωνισμό μέσω του Ηλεκτρονικού Συστήματος Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στις 27.12.2011 και ως τελευταία προθεσμία υποβολής των προσφορών καθορίστηκε κατά την προκήρυξη, η 24.2.2012.

2. Ακολουθήθηκε η ανοιχτή διαδικασία δύο φακέλων και το κριτήριο ανάθεσης καθορίστηκε ως η πλέον οικονομικά συμφέρουσα προσφορά. Υποβλήθηκαν 7 προσφορές, μεταξύ των οποίων και η προσφορά των Αιτητών.

3. Η Αναθέτουσα Αρχή, εξέτασε τις υποβληθείσες προσφορές και ζήτησε διευκρινίσεις από κάποιους προσφοροδότες μεταξύ των οποίων και από τους Αιτητές, από τους οποίους ζητήθηκε, μεταξύ άλλων, όπως υποβάλουν έγγραφα που να επιβεβαιώνουν και τεκμηριώνουν την «*οκταετή (8) ειδική επαγγελματική πείρα σε έργα Ανασχεδιασμού Διαδικασιών ή/και Αναδιοργάνωσης (Process Re-engineering and/or Organisational Restructuring)*», του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 6.1 του Παραρτήματος II: Όροι Εντολής-Τεχνικές Προδιαγραφές των Εγγράφων Διαγωνισμού. Οι Αιτητές απέστειλαν συμπληρωματικά έγγραφα με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις 30.4.2012.

4. Η Αναθέτουσα Αρχή μελέτησε τις διευκρινίσεις που υπέβαλαν οι Αιτητές και επιβεβαίωσε την αρχική της κρίση ότι ο Βασικός Εμπειρογνώμονας 1 συμπλήρωνε

μόνο 83 μήνες (6 χρόνια και 11 μήνες) αντί 96 μήνες (8 χρόνια) ειδική επαγγελματική πείρα σε έργα Ανασχεδιασμού Διαδικασιών ή/και Αναδιοργάνωσης (Process Re-engineering and/or Organisational Restructuring) όπως απαιτείτο από τις πρόνοιες της παρ. 6.1 του Παραρτήματος II - Όροι Εντολής- Τεχνικές Προδιαγραφές των Εγγράφων Διαγωνισμού. Η παραβίαση του εν λόγω όρου από τον Βασικό Εμπειρογνώμονα 1, κρίθηκε ως απόκλιση από ουσιώδη όρο του Διαγωνισμού και ως εκ τούτου η προσφορά των Αιτητών απορρίφθηκε.

5. Η «Έκθεση Ποιοτικής Επιλογής και Τεχνικής Αξιολόγησης Προσφορών» υποβλήθηκε στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών στις 14.5.2012.

6. Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών, στη συνεδρία του ημερ. 31.5.2012, υιοθέτησε τις εισηγήσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης και αποφάσισε να θέσει εκτός διαγωνισμού τις 5 από τις 7 προσφορές (μεταξύ των οποίων και αυτή των Αιτητών) που υποβλήθηκαν, λόγω ουσιωδών αποκλίσεων, να αποδεχτεί τις άλλες 2 προσφορές που ικανοποιούν όλους τους όρους και απαιτήσεις των εγγράφων του διαγωνισμού και να επιτρέψει το άνοιγμα των οικονομικών τους φακέλων.

7. Στις 11.6.2012 κοινοποιήθηκαν στους 7 Οικονομικούς Φορείς τα αποτελέσματα της Τεχνικής Αξιολόγησης ώστε, να δοθεί η δυνατότητα σ' αυτούς να υποβάλουν τυχόν ενστάσεις πριν την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών.

8. Στις 26.6.2012 καταχωρήθηκε η παρούσα Προσφυγή με αρ. 37/2012 και στις 28.6.2012 χορηγήθηκαν προσωρινά μέτρα για αναστολή της διαδικασίας ανάθεσης ή της εκτέλεσης πράξης ή απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής ή της υπογραφής της σύμβασης, μέχρι την έκδοση τελικής απόφασης της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών επί της Προσφυγής 37/2012.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

Η προσφορά των Αιτητών απορρίφθηκε από τον διαγωνισμό με το αιτιολογικό ότι ο Βασικός Εμπειρογνώμονας 1 δεν πληρούσε τον όρο 6.1. του Παραρτήματος II-Όροι Εντολής-Τεχνικές Προδιαγραφές των Εγγράφων Διαγωνισμού στην οποία αναγράφεται ότι πρέπει να διαθέτει *«δωδεκαετή γενική επαγγελματική πείρα εκ της*

οποίας τουλάχιστον α) οκταετή ειδική επαγγελματική πείρα σε έργα ανασχεδιασμού διαδικασιών ή και αναδιοργάνωσης (*process re-engineering and/or organizational restructuring*) και β) διετή ειδική πείρα στη διαχείριση έργων. Η διετής ειδική πείρα μπορεί να συμπεριλαμβάνεται στην οκταετή ειδική πείρα όπως περιγράφεται στο (α) πιο πάνω».

Η Αναθέτουσα Αρχή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο Βασικός Εμπειρογνώμονας 1 διέθετε ειδική επαγγελματική πείρα μόνο 6 χρόνων και 11 μηνών (83 μηνών) αντί της απαιτούμενης οκταετούς (96 μήνες). Έκρινε περαιτέρω ότι η μη κατοχή της εν λόγω οκταετούς ειδικής επαγγελματικής πείρας αποτελεί ουσιώδη απόκλιση από ουσιώδη όρο του διαγωνισμού και απέκλεισε τους Αιτητές στο στάδιο αυτό.

Είναι η θέση των Αιτητών ότι η ως άνω απόφαση νοσεί. Υποστήριξαν ότι από το σημείο 11 του βιογραφικού, προκύπτει ότι η ειδική επαγγελματική εμπειρία του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1 σε έργα ανασχεδιασμού διαδικασιών ή και αναδιοργάνωσης ανέρχεται σε 154 μήνες (12 χρόνια και 10 μήνες) ως προκύπτει από το σημείο 11 του Βιογραφικού του Σημειώματος. Σημείωσαν δε ότι ο όρος του διαγωνισμού αναφέρεται σε ειδική επαγγελματική πείρα σε έργα ανασχεδιασμού διαδικασιών ή και αναδιοργάνωσης. Πουθενά δεν αναφέρεται στους όρους του διαγωνισμού ότι τα έργα πρέπει να είναι χρηματοδοτούμενα ή συναφή με το προκηρυσσόμενο, αρκεί αυτά να αναφέρονται σε ανασχεδιασμό διαδικασιών ή και αναδιοργάνωσης.

Στο Βιογραφικό Σημείωμα όμως του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1, σημείο 12 όπως σημείωσαν οι Αιτητές, γίνεται περαιτέρω αναφορά και σε ειδικά έργα στα οποία συμμετείχε. Από αυτά προκύπτει ότι η ειδική επαγγελματική εμπειρία και σε εξειδικευμένα έργα, ανέρχεται σε 123 μήνες, δηλαδή σε 10 χρόνια και 3 μήνες, και υπερβαίνει κατά πολύ την ζητούμενη από τους όρους του διαγωνισμού ειδική επαγγελματική εμπειρία.

Οι Αιτητές εισηγήθηκαν συναφώς, πως εάν ληφθεί υπόψη η επαγγελματική εμπειρία σε συγκεκριμένες εταιρείες, τότε ο Βασικός Εμπειρογνώμονας 1 έχει ειδική επαγγελματική εμπειρία 154 μήνες (12 χρόνια και 10 μήνες), ενώ αν ληφθεί υπόψη η επαγγελματική εμπειρία ως αυτή προκύπτει από συγκεκριμένα συναφή

χρηματοδοτούμενα έργα και μόνο, τότε αυτή ανέρχεται σε 123 μήνες (10 χρόνια και 3 μήνες). Όποια ερμηνεία και αν δοθεί στους όρους του διαγωνισμού, ο Βασικός Εμπειρογνώμονας 1 υπερπληροί τα κριτήρια της οκταετούς ειδικής επαγγελματικής πείρας σε έργα ανασχεδιασμού διαδικασιών ή και αναδιοργάνωσης. Αυτό προκύπτει με απλή ανάγνωση του βιογραφικού σημειώματος του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1.

Ανέφεραν περαιτέρω ότι η Αναθέτουσα Αρχή, αν και αναφέρει ότι διεξήλθε το βιογραφικό σημείωμα του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1, εντούτοις δεν αναφέρει οπουδήποτε πώς κατέληξε στο εμφανώς εσφαλμένο και αντίθετο προς τα πραγματικά γεγονότα συμπέρασμα ότι τάχα ο Βασικός Εμπειρογνώμονας 1 διαθέτει μόνο 83 μήνες ειδική επαγγελματική πείρα. Καμιά αιτιολογία δεν παρέχεται για το συμπέρασμα αυτό της Αναθέτουσας Αρχής.

Ούτε στην έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης, αλλά ούτε και στους διοικητικούς φακέλους εμφανίζεται η συλλογιστική επί της οποίας κρίθηκε ότι τα συναφή έργα δεν τεκμηριώναν την απαιτούμενη εργασιακή εμπειρία του εμπειρογνώμονα. Υπήρχε μόνο το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι ο εμπειρογνώμονας δεν πληρούσε τις απαιτήσεις. Πουθενά όμως δεν υπήρχε συλλογιστική ή ανάλυση, τέτοια η οποία να επεξηγεί και να αποδεικνύει για ποιους λόγους τα υποβληθέντα από τους Αιτητές στοιχεία δεν αποδεικνύουν την πλήρωση των προϋποθέσεων των όρων του διαγωνισμού.

Είναι καλά νομολογημένο ότι το Άρθρο 146 του Συντάγματος εμπεριέχει μια υπονοούμενη οδηγία προς τα διοικητικά όργανα να αιτιολογούν επαρκώς τις σχετικές αποφάσεις τους. Ο κανόνας για αιτιολόγηση των διοικητικών πράξεων και αποφάσεων προκύπτει από την ανάγκη να δίδεται η δυνατότητα στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και στο διοικητικό δικαστήριο, να αξιολογούν κατά πόσο η απόφαση είναι καλά θεμελιωμένη στο δίκαιο και στα πραγματικά γεγονότα. Κατά συνέπεια μια απόφαση θα πρέπει να έχει αιτιολογία καθαρή και αναμφισβήτητη, ικανή να κατανοηθεί από ένα λογικό πρόσωπο που επηρεάζεται από αυτή.

Η αιτιολογία μιας απόφασης για να θεωρείται ότι είναι σύμφωνη με τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου, άρθρα 26 και 28 του Περί Γενικών Αρχών Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 (Ν.158(Ι)/1999) και την πάγια νομολογία, επιβάλλει να περιέχει τους πραγματικούς λόγους και την νομική βάση στην οποία τους υπήγαγε για να καταλήξει

στη συγκεκριμένη απόφαση (βλ. *Φράγκου v. Δημοκρατίας* [1998] 3 ΑΑΔ 270). Όμως η διατύπωση θα πρέπει να γίνεται με τρόπο που να δίνει την δυνατότητα στο Δικαστήριο να ελέγξει το περιεχόμενο της.

Στη συνέχεια οι Αιτητές παρέπεμψαν σε αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου οι οποίες καθιερώνουν αρχές αναφορικά με την αιτιολογία διοικητικών πράξεων και αποφάσεων όπως για παράδειγμα:

- (α) Αιτιολογία στην οποία δεν περιέχεται η συλλογιστική στη βάση της οποίας το διοικητικό όργανο άσκησε τη διακριτική του ευχέρεια δεν είναι αρκετή.
- (β) Η αιτιολόγηση αποβλέπει στον προσδιορισμό των λόγων για τις επιλογές που γίνονται.
- (γ) Δεν επιτρέπεται να αναπληρωθεί η ελλιπής ή και ανεπαρκής αιτιολογία μέσα από τις αγορεύσεις των συνηγόρων.
- (δ) Δεν είναι επαρκής η ύπαρξη συμπεράσματος ότι δεν κατέχονται τα προσόντα: απαιτείται να επεξηγηθεί και να περιληφθεί στα πρακτικά η συλλογιστική που οδήγησε τους Καθ' ων η Αίτησις στο συμπέρασμα ότι δεν κατέχονται τα προσόντα.
- (ε) Σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή περιορίζεται στο να σημειώσει απόκλιση από τις προδιαγραφές, χωρίς να διαφαίνεται η διεξαγωγή της απαιτούμενης έρευνας που να τεκμηριώνει την ύπαρξη απόκλισης, η απόφαση θα ακυρωθεί διότι δεν καθίσταται εφικτός ο δικαστικός έλεγχος

Για όλους τους πιο πάνω λόγους οι Αιτητές ζήτησαν την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Καταρχήν οι εκπρόσωποι της Αναθέτουσας Αρχής αντικρούοντας τον ισχυρισμό που προβάλλεται ότι *«πουθενά στους όρους του διαγωνισμού δεν αναφέρεται ότι τα έργα πρέπει να είναι συναφή με το προκηρυσσόμενο»* εισηγήθηκαν ότι τούτο καταγράφεται ρητά στο σημείο 12 του Εντύπου 5 (Υπόδειγμα Βιογραφικού Σημειώματος) στο οποίο ζητείται όπως συμπληρωθεί ο *«κατάλογος έργων συναφών με το προκηρυσσόμενο»*.

Σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή αυτό αποτελούσε όρο της προσφοράς τον οποίο και αποδέχθηκαν οι Αιτητές αφού υπέβαλαν προσφορά με βάση τους όρους αυτούς χωρίς να τους αμφισβητήσουν.

Περαιτέρω ανέφεραν ότι αυτό καθορίζεται ξεκάθαρα στο σημείο 11 του Εντύπου 5 του Προσαρτήματος των Εγγράφων Διαγωνισμού, όπου αναφέρεται ως υποσημείωση *«Να δοθεί αναλυτική περιγραφή των καθηκόντων κατά τρόπο που να φαίνεται η συνάφεια με τις ζητούμενες υπηρεσίες, ο βαθμός εμπλοκής και ευθύνης»*.

Τόνισαν ότι όχι μόνο ήταν ευδιάκριτο και αδιαμφισβήτητο ότι τα έργα έπρεπε να είναι συναφή με το προκηρυσσόμενο, αλλά και ότι λήφθηκε τελικά υπόψη για τον υπολογισμό της πείρας του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1 (γενική και ειδική επαγγελματική πείρα) τόσο το σημείο 11 όσο και το σημείο 12 του Βιογραφικού του Σημειώματος, με βάση τα οποία δεν τεκμηριωνόταν η σχετική ειδική πείρα του.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό που προβάλλεται ότι *«πουθενά στους όρους του διαγωνισμού δεν αναφέρεται ότι τα έργα πρέπει να είναι χρηματοδοτούμενα»* σημείωσαν ότι πουθενά δεν αναφέρεται ότι τα έργα πρέπει να είναι συγχρηματοδοτούμενα ούτε υπήρχε τέτοια απαίτηση, ούτε λήφθηκαν υπόψη αποκλειστικά τέτοια έργα.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό ότι ο Βασικός Εμπειρογνώμονας 1 κατείχε την απαιτούμενη ειδική επαγγελματική πείρα απάντησαν ότι ούτε ο ισχυρισμός αυτός ευσταθεί καθώς η Επιτροπή Αξιολόγησης εξέτασε ενδελεχώς τα 6 έργα τα οποία περιλαμβάνονταν στο σημείο 12 του Βιογραφικού Σημειώματος του. Στη συνέχεια

ανέλυσαν ένα προς ένα τα έργα αυτά κατά την ενώπιον μας διαδικασία επεξηγώντας ποιο λήφθηκε και ποιο δεν λήφθηκε υπόψη κατά την αξιολόγηση.

Επιπλέον, σημείωσαν, σύμφωνα και με τον οδηγό βέλτιστων πρακτικών για τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων που εξέδωσε το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας υπό την ιδιότητά του ως Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, «*η αξιολόγηση των προσφορών και κυρίως στις συμβάσεις υπηρεσιών που αποτελούν διανοητικά προϊόντα, βασίζεται στις ειδικές τεχνικές γνώσεις και την ορθή κρίση ικανών αξιολογητών, με τους οποίους η Αναθέτουσα Αρχή στελεχώνει το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης*». Για αυτό το λόγο, η απόφαση αναφορικά με την πλήρωση ή μη τεχνικών προδιαγραφών ανήκει στην εκάστοτε Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία, στην προκειμένη περίπτωση, λειτούργησε με αγαθή κρίση, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις των εγγράφων διαγωνισμού, το βαθμό στον οποίο το συγκεκριμένο κριτήριο ποιοτικής επιλογής συναρτάται με το συγκεκριμένο αντικείμενο της σύμβασης, το είδος και το μέγεθος της απόκλισης, την τυχόν ύπαρξη παρεμφερών επουσιωδών αποκλίσεων σε όλες ή τις περισσότερες προσφορές κλπ. Ως εκ τούτου, εισηγήθηκαν ότι η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής δεν πάσχει από κατάχρηση ή υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής της εξουσίας.

Είναι πάγια νομολογημένο ότι εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των διοικητικών οργάνων και των εμπειρογνώμωνων που τα απαρτίζουν να κρίνει κατά πόσο τα υποβληθέντα από τους προσφοροδότες στοιχεία ικανοποιούν τους όρους της προσφοράς. Το δικαστήριο δεν υποκαθιστά την κρίση του διοικητικού οργάνου σε τεχνικά θέματα σημείωσαν.

Ως εκ των ανωτέρω μόνο αν διαπιστωθεί πλάνη περί τα πράγματα ή το νόμο ή ότι η Διοίκηση έχει υπερβεί τα ακραία όρια της διακριτικής της εξουσίας μπορεί να ελεγχθεί από το Δικαστήριο, κάτι που σίγουρα δεν συμβαίνει στην παρούσα περίπτωση.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό περί έλλειψης επαρκούς αιτιολογίας σημείωσαν ότι η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης καταγράφεται ευθέως και ευκρινώς στην επιστολή ημερ. 11.6.2012, που απέστειλε η Αναθέτουσα Αρχή στους Αιτητές.

Περαιτέρω τα έργα που έλαβε υπόψη η Επιτροπή Αξιολόγησης ως επαρκή πείρα του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1 αφενός καταγράφονται ρητά στην Έκθεση Αξιολόγησης

(σελ. 47-49), αφετέρου συνάγονται εμμέσως πλην σαφώς από αυτήν παραπέμποντας στα ακόλουθα αποσπάσματα:

- «(α) **Στη σελ. 48** της Έκθεσης Αξιολόγησης καταγράφεται ότι, η Ε.Α. αφού εξέτασε τις πιο πάνω υποδείξεις/διευκρινίσεις του Προσφέροντα, έκανε αποδεκτή ως σχετική με την απαιτούμενη, την εμπειρία του Β.Ε. 1 στο έργο για την Κοινωνία της Πληροφορίας (διάρκειας 6 χρόνων και 4 μηνών), την οποία είχε, όμως, λάβει ήδη υπόψη ως σχετική πείρα. Άρα φαίνεται ξεκάθαρα ότι η Ε.Α. έκανε αποδεκτό το έργο με α/α 5 και τίτλο «Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας (ΟΠΣΝΑ)», αφού κρίθηκε, τόσο από τον τίτλο του έργου αλλά και από τη συνοπτική του περιγραφή, ότι το αντικείμενο του αφορούσε σε ανασχεδιασμό Διαδικασιών ή/και Αναδιοργάνωση. Η ημερομηνία έναρξης ήταν 04/2003 και ημερομηνία ολοκλήρωσης 08/2009 και, ως εκ τούτου, η διάρκεια συμμετοχής του Β.Ε. 1 η οποία λήφθηκε υπόψη για το έργο ήταν **76 μήνες (6 χρόνια και 4 μήνες)**.
- (β) **Στη σελ. 49** της Έκθεσης Αξιολόγησης καταγράφεται ότι, από τα διαθέσιμα αποδεκτά στοιχεία προκύπτει ότι ο Β.Ε. 1 διαθέτει, συνολικά, **83 μήνες [...]** ενώ οι εναπομείναντες **7 μήνες** εμπειρίας (83-76=7) συνάγονται από το έργο με α/α 3 και τίτλο «Οργανωτικός Ανασχεδιασμός και Ανάπτυξη νέου Μοντέλου Επιχειρησιακής Λειτουργίας», το οποίο από τον τίτλο του έργου αλλά και από τη συνοπτική του περιγραφή, κρίθηκε ότι το αντικείμενο του αφορούσε σε ανασχεδιασμό Διαδικασιών ή / και Αναδιοργάνωση. Η ημερομηνία έναρξης ήταν 01/2010 και ημερομηνία ολοκλήρωσης 7/2010 και, ως εκ τούτου, η διάρκεια συμμετοχής του Β.Ε. 1 η οποία λήφθηκε υπόψη για το έργο **ήταν 7 μήνες**, το οποίο είναι και το μόνο που είχε αυτή τη διάρκεια.

Το υπό αναφορά σημείο πιθανόν να μπορούσε να είχε καταγραφεί αλλά τούτο θεωρήθηκε εκ του περισσού καθώς προκύπτει ευθέως από τα στοιχεία που ο προσφοροδότης υπέβαλε. Άρα εδώ πρόκειται για περίπτωση από την οποία η αιτιολόγηση μπορεί εύκολα να συναχθεί από το περιεχόμενο των φακέλων χωρίς ιδιαίτερη έρευνα από το Δικαστήριο».

Σημείωσαν δε ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης δεν είχε καμία απολύτως υποχρέωση να παραθέσει αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους έκρινε ως μη ικανοποιητική την πείρα του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1, όπως αυτή παρουσιάστηκε από τους Αιτητές. Η αναφορά και μόνο στην πείρα του την οποία η Επιτροπή Αξιολόγησης έκανε αποδεκτή δεικνύει από μόνη της την απόρριψη/ μη αποδοχή των υπολοίπων στοιχείων που προσκομίστηκαν ως αποδεικτικά της πείρας του αναφορικά με τα υπόλοιπα έργα.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό ότι η επαγγελματική πείρα του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1 πρέπει να εξαχθεί εκτός από το σημείο 12 και από το σημείο 11 του Βιογραφικού Σημειώματος σημείωσαν ότι το σημείο 11 εξετάστηκε και στα πλαίσια διαπίστωσης της

κατοχής της 12ετούς γενικής επαγγελματικής πείρας. Παράλληλα, το σημείο 12 εξετάστηκε στα πλαίσια διαπίστωσης της κατοχής της δετούς ειδικής επαγγελματικής πείρας.

Υποστήριξε η Αναθέτουσα Αρχή ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του όρου 6.1.1 η Επιτροπή Αξιολόγησης έλαβε υπόψη της τη γενική πείρα του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1 όπως αυτή περιγράφηκε στο σημείο 11 του Βιογραφικού του Σημειώματος αλλά για σκοπούς υπολογισμού της ειδικής οκταετούς πείρας έλαβε υπόψη της τα συναφή έργα με το προκηρυσσόμενο, απαίτηση η οποία προδιαγραφόταν στα Έγγραφα Διαγωνισμού. Σημείωσαν επιπρόσθετα ότι, το γεγονός και μόνο ότι τα έργα που δήλωσαν οι Αιτητές στα «Έργα συναφή με το προκηρυσσόμενο» είναι αυτά που κρίνουν οι ίδιοι ως σχετικά, αποδεικνύει ότι η ειδική πείρα αποδεικνύεται από το σημείο 12 του Βιογραφικού Σημειώματος.

Απέρριψαν το επιχείρημα των Αιτητών ότι η Αναθέτουσα Αρχή παρέλειψε να προβεί στην δέουσα έρευνα ως προς την διαπίστωση της κατοχής της οκταετούς ειδικής πείρας που διέθετε ο Βασικός Εμπειρογνώμονας 1 και εισηγήθηκαν ότι το γεγονός και μόνο ότι η Αναθέτουσα Αρχή ζήτησε διευκρινίσεις από τους Αιτητές με στόχο να τις αξιοποιήσει όσο το δυνατό προς το συμφέρον τους προκειμένου να περάσουν το στάδιο της ποιοτικής επιλογής των προσφορών, από μόνο του δεικνύει την δέουσα έρευνα στην οποία προέβη η Αναθέτουσα Αρχή.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, εισηγήθηκαν, διεξήγαγε δέουσα έρευνα λαμβάνοντας υπόψη όλα τα σχετικά με την υπόθεση γεγονότα και ειδικότερα όλα τα στοιχεία και έγγραφα που υπέβαλαν με την προσφορά τους οι Αιτητές, σταθμίζοντας όλα τα νόμιμα στοιχεία κρίσης, και έχοντας πλήρη επίγνωση των πραγμάτων και δεν αγνόησε οποιαδήποτε ουσιώδη στοιχεία κατά τρόπο που αποδεικνύεται η εμφιλοχώρηση πλάνης.

Ως εκ των ανωτέρω εισηγήθηκαν ότι κανένας από τους ισχυρισμούς που προβάλλουν οι Αιτητές ευσταθεί και ως εκ τούτου η παρούσα Προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί.

Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δυο πλευρών και κατόπιν μελέτης των σχετικών στοιχείων του Διοικητικού Φακέλου της υπόθεσης καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Θα καταπιαστούμε κατά πρώτον με την εισήγηση των Αιτητών ότι λανθασμένα η Αναθέτουσα Αρχή έθεσε την προσφορά τους εκτός διαγωνισμού καθότι αυτή πληροί στην ουσία τον επίμαχο όρο 6.1. του Παραρτήματος II.

Σύμφωνα με την Επιτροπή Αξιολόγησης, την εισήγηση της οποίας υιοθέτησε το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών, ο Βασικός Εμπειρογνώμονας 1 δεν πληρούσε τον όρο 6.1. του Παραρτήματος II - Όροι Εντολής-Τεχνικές Προδιαγραφές των Εγγράφων Διαγωνισμού στην οποία αναγράφεται ότι πρέπει να διαθέτει *«δωδεκαετή γενική επαγγελματική πείρα εκ της οποίας τουλάχιστον α) οκταετή ειδική επαγγελματική πείρα σε έργα ανασχεδιασμού διαδικασιών ή και αναδιοργάνωσης (process re-engineering and/or organizational restructuring) και β) διετή ειδική πείρα στη διαχείριση έργων»*.

Σαφής σκοπός του όρου είναι η διασφάλιση της επιτυχούς υλοποίησης του έργου μέσα από τεκμηριωμένη ύπαρξη προηγούμενης πείρας του προσφοροδότη. Η προηγούμενη πείρα, με βάση την κοινή λογική, για να συναντά το σκοπό του όρου και να έχει ουσιαστικό αντίκρισμα, θα πρέπει να αναφέρεται σε έργα συναφή με τα υπό εκτέλεση. Πείρα σε έργα άσχετα με τα υπό εκτέλεση δεν μπορεί να δημιουργεί τεκμήριο επιτυχούς εκτέλεσης του. Κατά συνέπεια η απαίτηση για συνάφεια εμπεριέχεται στον όρο και εξυπακούεται σαν αναπόσπαστο στοιχείο του ίδιου του σκοπού του και του επιδιωκόμενου στόχου. Αυτό επιβεβαιώνεται στο Έντυπο 5 (σημείο 12) όπου γίνεται ρητή αναφορά σε *«έργα συναφή»*. Το Έντυπο 5 έχει εκδοθεί με βάση τον πιο πάνω όρο και με σκοπό την πρακτική εξυπηρέτηση του. Κρίνουμε κατά συνέπεια πως η θέση των Αιτητών ότι αφού ο ίδιος ο όρος δεν αναφέρεται ρητά σε έργα συναφή και ότι ικανοποιείται και με έργα μη συναφή με το υπό εκτέλεση, θα πρέπει να απορριφθεί.

Απομένει λοιπόν να εξετάσουμε το ζήτημα της αιτιολογίας. Οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι ουδεμία αιτιολογία και/ή επαρκής αιτιολογία δεν εδόθη αναφορικά με την απόρριψη

της παρατιθέμενης ως εμπειρίας του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1 από την Αναθέτουσα Αρχή.

Είναι γεγονός ότι στο Βιογραφικό Σημείωμα του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1 και συγκεκριμένα στο σημείο 12 σημειώνονται έξι έργα στα οποία αυτός συμμετείχε. Η Επιτροπή Αξιολόγησης με βάση την Έκθεση της καταλήγει σε συμπέρασμα ότι ο εν λόγω εμπειρογνώμονας διαθέτει συνολική πείρα 6 χρόνων και 11 μηνών αντί 8 ετών ως η σχετική πρόβλεψη των όρων. Με βάση πάντα το περιεχόμενο της Έκθεσης της η Επιτροπή Αξιολόγησης κατέληξε στο πιο πάνω συμπέρασμα αφού δέχθηκε ως σχετική την πείρα του στο έργο για την Κοινωνία της Πληροφορίας διάρκειας 6 χρόνων και 4 μηνών, χωρίς να γίνεται καμία αναφορά από πού προέρχονται οι υπόλοιποι 7 μήνες που συμπληρώνουν την πείρα των 6 χρόνων και 11 μηνών στην οποία κατέληξε η Αναθέτουσα Αρχή. Δεν υπάρχει ακόμα καμία αναφορά και δεν δίδεται καμία αιτιολογία για την απόρριψη και μη αποδοχή ως σχετικών των υπόλοιπων έργων στα οποία συμμετείχε ο εμπειρογνώμονας.

Είναι φανερό ότι η αιτιολογία που δόθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή είναι τουλάχιστον ανεπαρκής. Η αιτιολογία που θα πρέπει να δίδεται προκειμένου η εκδοθείσα απόφαση να απολαμβάνει εγκυρότητας θα πρέπει να είναι ειδική, πλήρης και σαφής έτσι ώστε να καθιστά δυνατό το δικαστικό έλεγχο της εκδοθείσας απόφασης. Εν προκειμένω πουθενά δεν καταγράφεται οιαδήποτε ενασχόληση με έκαστο εκ των παρατιθέμενων έργων και καταγραφή του λόγου για τον οποίο ένα έκαστο εξ αυτών απερρίφθη και δεν λήφθηκε υπόψη στην επιμέτρηση της σχετικής ειδικής επαγγελματικής πείρας του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1. Κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να παραβλεφθεί και ούτε η εισήγηση της Αναθέτουσας Αρχής ότι αρκεί αιτιολογία ως προς το τι έγινε αποδεκτό και ελήφθη υπόψη βρίσκει οποιοδήποτε έρεισμα στις αρχές του διοικητικού δικαίου και δη στο αυστηρό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων. Η ενασχόληση με τους λόγους απόρριψης μιας προσφοράς καθίσταται ως εκ των ων ουκ άνευ της εγκυρότητας μιας απόφασης, όπως ακριβώς και η ενασχόληση με τους λόγους αποδοχής της. Ακόμη όμως και σε αυτό το επίπεδο η αιτιολόγηση καθίσταται τουλάχιστον πρόχειρη αφού ούτε το δεύτερο έργο που λήφθηκε τελικά υπόψη στην προσμέτρηση της απαιτούμενης πείρας δεν καταγράφεται αλλά αναφέρθηκε εκ των υστέρων μόνο στο πλαίσιο των αγορεύσεων ενώπιον μας. Εννοείται δε, πως ο ισχυρισμός ότι καθίσταται προφανής η προσμέτρηση του τόσο από τη διάρκεια που υπολείπεται του αριθμού

των μηνών που εδόθη όσο και από τον τίτλο του που το καθιστούν συναφές, θα ισοδυναμούσε με πρωτογενή αξιολόγηση από μέρος μας πράγμα που δεν συνάδει με το νομοθετικό και νομολογιακό πλαίσιο που τυγχάνει εφαρμογής στην παρούσα περίπτωση. Με βάση τα πιο πάνω σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσε να αναπληρωθεί το κενό της αιτιολογίας αναφορικά με του λόγους απόρριψης για ένα έκαστο των παρατιθέμενων στο βιογραφικό του Βασικού Εμπειρογνώμονα 1 έργων ως ειδική του πείρα. Η δε επιστολή ημερομηνίας 11.6.2012 την οποία επικαλέστηκαν οι εκπρόσωποι της Αναθέτουσας Αρχής δεν προσθέτει οτιδήποτε ουσιαστικό που να ανατρέπεται το εύρημα μας περί έλλειψης δέουσας αιτιολογίας.

Ως εκ των ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι η προσβαλλόμενη απόφαση νοσεί λόγω ελλιπούς αιτιολογίας.

Με βάση λοιπόν όλα τα πιο πάνω αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα Προσφυγή επιτυγχάνει και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής ακυρώνεται.